

היער השחור

אסתר אטינגר

חנן בולר

הַיַּעַר הַשָּׁחַר הוּא יָרֵק
עֲצֵיו זְקוּפִים, יִשְׁרִים כְּסַרְגָּלִים
חֲפִים מְרַבֵּב.
לַעֲתִים אֶפְשָׁר לִשְׁמַע אוֹתָם מְרַנְּנִים.

הַיַּעַר הַשָּׁחַר הוּא יָרֵק מִבְּחוּץ
וְשָׁחַר מִבְּפְנִים.
מְרַבֵּה קֶסָמִים,
פִּירוֹת אֲדָמִים, פִּטְרִיּוֹת,
אַגָּדוֹת, גִּמְדִּים, מְכַשְׁפוֹת, פִּיּוֹת.
יֶלֶד וַיִּלְדָּה תוֹעִים בְּתוֹכוֹ.

הַיַּעַר הַשָּׁחַר מִסְתִּיר
יוֹתֵר מִמָּה שֶׁהוּא מְגַלֶּה,
הֵן זֶה טִיבוֹ שֶׁל יַעַר,
מְכַסֶּה לָרַעִים וְלִטּוֹבִים
וְהִיא תִהְלֶתוֹ –
יֶלֶד וַיִּלְדָּה תוֹעִים בְּתוֹכוֹ.

בְּחֶלְפִי עַל פְּנִיו, בֵּין עֲצֵיו הַזְקוּפִים, הָרָמִים
הַמְרַעֲשִׁים בְּנִימוֹס, אֲנִי שׂוֹאֶלֶת לֶאֱנֹן נַעֲלָמוֹ
הַיִּלָּדִים
וְהָאֵם הַפְּכוֹ עוֹרֵם חִיתוֹ יַעַר?
וּמִי הוּא זֶה שֶׁהִסְתֵּתָר בֵּין הָעֲנָפִים
חוֹפֵר מַחֲלָה בִּינוֹת שְׂרָשִׁים וּשְׂרָכִים
אוֹחֵז לֵב מִפְּרֶפֶר, מִקְשִׁיב
אֶל הַיּוֹרִים.

הַיַּד הַשְּׂמֶנֶה הוּא יָרִיק
אֲצִיּוֹ זְקוּפִים, וְשָׂרִים בְּסִמְלֵים
אֶפֶס לִמְכֹּר.
אֲדָגִים אֶפְסֵי אֶשְׁלֵךְ אֶתְּ אֶתְּ אֶתְּ

Utopian

היֵדֵי הַשָּׁמַיִם הוּא יוֹרֵן
עֲצֵי זָקוּקִים, וְשִׁירֵי נִסְתָּלוֹת
אֶפְסִים לִיָּדָה.
לְעֵינַי אֶפְסֵי אֶשְׁלֵךְ אֶתֶּן לִיָּדָה

הַיַּד הַשְּׁמַיָּה הוּא יָרִיךְ
צִצְיוֹ בְּקוֹפוֹי, וְשָׁרִיץ בְּסִרְיָאִי
חֶסֶד לְחַיֵּי.
לְעֵת אֶפְשֵׁי אֶשְׁלַח אֶתְּךָ לְחַיֵּי

דימוי

"ישראלים כסרגלים"

ארמז

"מרננים" -
"אז ירננו כל עצי יער"

האנשה

"עצים זקופים"
"חפים מרבב"

הַיַּד הַשְּׂמֶיִת הוּא יָרִיק לַבַּיִת
וְשֶׁמֶת לַבְּקִיּוֹם.
לִרְיָה קִסְלִים,
פִּרְיָה אֲצִלִּים, פִּטְרִיָּה,
אֲצִלִּים, גִּלְדִּים, לִכְשִׁסָּה, פִּיּוּרָה.
וְאֵל וְלִפְנֵי מִלְּחָם בְּמִנְיָהּ.

הַיַּד הַשְּׂמֹנִי הוּא יֵינָה לְבַח
וְשֵׁנִי לְבָקִיָּה.

היער מתעה

לְרֵבָה קִסְלִים,
קִיָּה אֶצְלִים, קִטְלִים,
אֶצְלִים, אֶצְלִים, לְכִשְׁלִים, קִיָּה.

טוב ורע משמשים בערבוביה

אֶצְלִים וְאֶצְלִים מְלִים בְּמִנִּי.

שני ילדים תועים ביער המתעה

הַיָּד הַשְּׂמֵנִי הוּא יָרֵךְ לַחֲמוּץ
וְשֵׁנִי לַחֲבֻנִים.
לַחֲבֵה קִסְלִים,
פִּירוֹת אֶצְלִים, פֶּטְרוֹת,
אֶצְוֹת, אֶלְדִּים, לַחֲשֻׁסֹת, פִּיּוֹת.
אֶל וְאֵלֶּה מֵעִים בְּטֹכֹ:

ניגודים\הפכים

ירוק vs שחור

פנים vs חוץ

פיות וגמדים vs מכשפות

פרות אדומים vs פטריות (באגדות, הן רעילות)

ארמז – "עמי ותמי"

"ילד וילדה תועים בתוכו"

מוות, השקר(גם בית הממתקים מתגלה כמקום מוות)

מעשיות האחים גרים

- תנועה הרומנטית
- התרבות הגרמנית
- "היהודי בקוצים"
- "הסחבה הטובה"

הַיָּד הַשְּׂמֵנִי הוּא יָרִיק לַבַּיִת
וְשֵׁנִי לַבְּסֵנוֹס.
לִרְבֵּה קִסְלִים,
פִּרְיָא אֶצְלִים, פֶּטְרִיָא,
אֶצְוָא, גִּלְדִּים, לַחֲשֵׁשׁוֹא, קִיּוֹא.
וְאֵצ וְלִפְנֵי מַלְאָךְ בַּטָּנָא.

יער מלא בשקר

קסמים

פרות אדומים - מהדהדים את התפוח
המורעל והאדום שהרעיל את שלגיה
פטריות - שנראות מושכות, והן רעילות
אגדות - אינן אמת
גמדים - אינם קיימים
מכשפות - מייצרות שקרים
פיות - אינן קיימות

הַיֵּד הַשֶּׁחַר לַחֲסִיד
וְיֵד לַלֵּיל שְׁהוּא לַחֲסִיד
כֵּן זֶה טַבּוֹן שֶׁל יֵד
לַחֲסִיד לַחֲסִיד וְלַחֲסִיד
וְהוּא מְהֻלָּל –
וְאֵל וְלֹא מְהֻלָּל בְּטַבּוֹן.

הַיָּד הַשְּׂמֵאל לַחֲסִיד
וְיָד הַיָּמִין לַלְוִי שֶׁהוּא לְחֵלֶק
בֵּן זֶה טוֹב וְזֶה רָע
לְחֵסֶה אֶתְּחִיל וְלִטְוִי
וְהוּא גִּבּוֹר –
אֶל וְלֵב טוֹב בְּטוֹב:

כפל לשון

לא ברור על מה מוסב "והיא
תהילתו"(על "הרעים
והטובים" וילד וילדה..")

מעצים את אוירת
המסתורין

ארמז

"לרעים לטובים
והיא תהילתו"

פער בין הפירוש
החיובי – במקור
לזה השלילי - בשיר

הפכים

מגלה vs מסתיר
טובים vs רעים

מעצים את המתח,
והבלבול שהיער הזה
מייצר

האנשה

היער השחור
מסתיר

מדגיש כי לא היער
הוא הסיפור, אלא מה
שמייצג.

בְּאַפִּי עַל פְּנֵי, בֵּין יַדָּיו הַזְּקוּפִים, הַחֲלוּם
הַלִּיזִים בְּנִיחוּס, אֵין שׁוֹאֵל לֹאן (עֲלֵמוֹ)
הַיָּדוּם

וְהֵאָךְ הֶכְנוּ עֲזִיב אֵינִי יָדָה?
וְלִי הוּא זֶה שְׁהִסְסִי בֵּין הַעֲנָפִים
מוֹכֵר לְמֵאֶה בִּינוֹג שְׁשִׁים וְשָׁרִים
אֲנִי לֹב לְמִפְּרִי, לְקִשׁוֹ
יֵא הַיּוֹזִים.

לוי אסתר בין הצנפים?

ומי הוא זה שהסתתר בין הענפים?

"אל מסתתר"

רמזים מטרימים:

"לשמוע אם מרננים"

"מכסה לרעים"

ולטובים

והיא תהילתו"

בְּאֵפֶי אֵל פְּנֵיו, בֵּין דְּצִיּוֹ הַזְּקוּפִים, הַחֲלִים
הַמְדִּישִׁים בְּנִילֹס, אֲנִי שׂאֵל לֹאן (חֲלִי)
הַזֶּה

וְהֵאָּה הֶכְנוּ זֶזְק אִמָּה יַעֲרִי?
וְאִי הוּא זֶה שְׁהִסְטֵיב בֵּין הַדְּנָפִים
אֹפֵר לְמֵלֶכֶה בִּינוֹג שְׁלֵשִׁים וּשְׁתֵּים
אֵיזֶה אֵל לְהַפְרִי, לְקֶשֶׁב
אֵל הַיּוֹרִים.

אוקסימורון

מרעישים בנימוס

כפל לשון

"חופר מחילה"
"אל היורים"

ארמז/הדהוד

בחלפי על פניו –
ויעבור ה' על פניו

ארמז

"חיתו יער"

ארמז

האם הפכו עורם –
הִי־הִפְךָ פוֹשֵׁל עוֹרֹו
וְנִמַּר חֶבְרַבְרִתִּיו

מעצים את המתח
ששורר ביער

מעביר לקורא את
השאלה – היכן היה
אלוקים? "אל
היורים"

הפסוק שמופיע אח"כ
"ה' ה' אל רחום
וחנון"

מקשר אותנו לנושא
האלוקי (ביטוי מברכי
נפשי).

מתוך תהילים, ממנו
מתפללים כשצריכים
עזרה. וכן לשון מתוך
ספר האלוקים.

ריבוי שאלות

האם הפכו?
מי הוא זה
שהסתתר?

מדגיש את חווית
התהייה, החוסר
ודאות בשיר

פסיחה

לאן נעלמו הילדים

מעצים את המתח

בְּאֶפֶסֶת אֵל פָּנִי, בֵּין עֲצֵי הַקֹּפִים, הַחֲלִים
הַחֲדָשִׁים בְּנִחוּס, אֲנִי שׂאֵל לָאן (חֲלִי)
הַחֲדָשִׁים

וְהֵאָךְ הִפְכּוּ עוֹזֵם אִמֵּן וְעֵד?
וְאִי הוּא זֶה שֶׁהִסְתֵּיב בֵּין הַעֲנָפִים
אֹפֵר לְחֵלֶה בִּינוֹג שְׂשִׁים וְשִׁכּוֹס
אֲיֵצֵ אֵב לְפִקֵּי, לְקֶשֶׁב
יֵאל הַיּוֹזִים.

בַּאֲפִי אֵל פָּנָיו, בֵּין יָדָיו הַזְּקוּפִים, הִלְלוּ
 הַלְלוּ אֱלֹהֵינוּ, אֵל שׁוֹאֵל אֶת הַלְלוּ
 הַלְלוּ
 וְהָאֵל הַכֵּן עֲזָרָה אֶת יָדָיו
 וְהוּא הוּא זֶה שֶׁהֵסִיט בֵּין הַלְלוּ
 מִלֵּךְ לְמֶלֶךְ בֵּינוֹת שְׁלֵשׁ וְשָׁבוּ
 אֲנִי אֶבֶן לְמִסְכָּה לְקֶשֶׁב
 אֵל הַיּוֹדִים.

הַיָּד הַשְּׂמֶלֶת הוּא יָדָיו
 יָדָיו זְקוּפִים, יָשִׁים כְּסִימָלִים
 אֶת לְמֶלֶךְ.
 אֲנִי אֶבֶן לְמֶלֶךְ אֲנִי לְמֶלֶךְ

"רמים" - רמיה

הופך

"ישרים כסרגל"
"חפים מרבב"

"רעש מנומס" (מזכיר גם את
הנימוס הגרמני)

הופך

מרננים - רננה

יער הולך ונחשף

